

Büyükada Fayton Meydanı Kentsel Tasarım Yarışması jürisi, yarışmanın 1. Kademe jüri çalışmasına devam etmek üzere 25 Nisan 2021, Pazar günü 09.00'da İPA Florya Yerleşkesi'nde toplanmıştır.

Jüri 2. Kademeye geçen projelere yapılacak tavsiyeler üzerinde çalışmaya başlamıştır.

2. KADEMEYE GEÇEN PROJELER

1 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Ada'ya ilişkin özgün bir bakış ve devamında tasarımın bütününe yansıyan bir dilin oluşturulabilmiş olması olumlu bulunmuştur.

Ada ekosistemi için önemli olan farklı paydaşların proje kapsamında ekolojik ve kültürel olarak ilişkilendirilmesi olumlu bulunmuştur. Bu bağlamda, "Su"  zerinden kurulan üst ölçekli anlatımların meydan  l eğine taşınması olumlu olmakla birlikte yeşil sistem- ulaşım ağı- alternatif rotalar- kültürel peyzaj gibi makro yaklaşımların su yönetimi ile ilişkilendirilmesi eksikliğinin giderilmesi önerilmektedir.

Meydan etkileşim alanına yönelik öneri fikirlerin sadece suyun izi üzerinden ilişkilendirilmesi eksik bulunmuştur. Yapılan revizyonların sonrasında 1/1000 ölçekli planın yeniden ele alınması önerilmektedir. Meydanı besleyen sokakların, tasarımın bir parçası olarak düşünülmesi beklenmektedir. Aynı zamanda su akış güzergahları doğrultusunda gerçekleştirilen su akıslarının sürekliliği baskın bulunmuştur. Yağmur suyu yönetim planının alt ölçekte detaylandırılması, farklı mekanlara göre çeşitlendirilmesi önerilmektedir. Meydan görsellerinde " im" olarak algılanan yeşil alanların meydanın yaya taşıma kapasitesi göz önünde bulundurularak yeniden değerlendirilmesi ve önerilerde " im"e alternatiflerin geliştirilmesi beklenmektedir.

Meydanın organizasyon yapısında yaya hareketlerine bağlı olarak geliştirilmiş olan sert yapı ve bitkisel peyzaj oranlarının yeniden değerlendirilmesi, meydanın cepheleri ile olan ilişkilerini koparmaması, sirkülasyon tariflerinin  evre yollarla ilişkisinin tekrar tariflenmesi ve meydanın mevsime bağlı farklı kullanımları göz önünde bulundurularak alternatifler geliştirilmesi beklenmektedir.

Meydana yönelik kesitte yaratılan kot çeşitlenmesi olumlu bulunmakla birlikte sık tekrarının sorgulanması önerilmektedir. İki boyutlu ve aksonometrik çizimlerde yansıtılan özgün dilin üç boyutlu g rselleştirmelerle ve peyzaj planı ile uyumsuzluğun giderilmesi önerilmektedir. Farklı disiplinlere ait bilgilerin aktarıldığı çizimlerin alt ölçekte tek bir  zime entegre edilmesi önerilmektedir. Meydanı çevreleyen yapıların daha detaylı incelenmesi bu yapıların meydan ile ilişki kuran  n alanların çeşitlendirilmesi ve rampa kararlarının gözden geçirilmesi beklenmektedir.

Aydınlatma tasarımı, kent mobilyaları çeşitliliği ve meydan kullanımına dair etkinlik tasarımı konularının gözden geçirilmesi önerilmektedir.

3 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Projede, katılımcı kent kültürünün dikkate alınarak ekoloji, sürdürülebilirlik ve erişilebilirlik vurgusu ve bu vurgunun mekan hafızasına dahil edilmesi olumlu bulunmuştur. Ancak adaya özgün flora- fauna ilişkileri bitkilendirme stratejileri üzerinden kuvvetlendirilmelidir. Ulaşım sisteminde yaratılan çeşitlilik ve bu çeşitliliğin detaylandırıldığı sistem kurgusu olumlu görülmekle beraber ulaşım şeması ve sirkülasyon kararlarında, plan- lejant uyumsuzluğunun giderilmesi ve meydan içine giren BA5 ( arşı- Nizam) ve BA2 ( arşı- Maden) hatlarının yeniden gözden geçirilmesi önerilmektedir.

Meydan etkileşim alanına yönelik öneri fikirlerin 1/1000 ölçekli plan dilinin gereklerinden uzak olması eleştirilmiştir. Üst ölçekte kurulan başarılı akışın meydan etkileşim alanı ve meydan içi tasarıma aktarılamadığı düşünülmektedir. Sokak tip kesitlerine peyzaj altyapı detaylarının ve kent mobilyası tasarımlarının eklenmesi beklenmektedir.

Meydanın etrafındaki ticari kullanımların kamusal mekandaki olası işgallerini önlemeye yönelik tasarım stratejilerinin yaya geçirgenliğini kaybetmeden geliştirilmesi tavsiye edilmektedir.

Alanın kot çözümleri gözden geçirilmelidir. Özellikle Panayia Kilisesi ve devamındaki yapı dizisinin önüne tasarlanan ayırıcı yeşil alan yaklaşımı doğru bulunmamıştır. Mevcutta dükkan ve kilise girişinin dikkate alınarak bu yüzün yeniden tasarlanması önerilmektedir. Meydan içinde önerilen kullanım senaryoları yetersiz bulunmuştur. Ayrıca “pazar alanı” ve “açık hava sineması” gibi etkinliklerin mimari tasarıma entegre edilmesi gerekmektedir.

9 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Katılımcı süreç ve hafızanın aktarılması konusundaki duyarlılığı olumlu bulunan projenin, şartname kapsamında paylaşılan bilgilere ek olarak sahadan taşınan veriler ile güçlü bir şekilde bütünleştirilmiş analiz lejantları başarılı bulunmuştur. Ada genelinde söz konusu mevcut okumaların, ulaşım kararlarına yansıtılması ve proje alanı ile ilişkilendirilmesi ve yine Ada genelindeki yeşil alan okumaları ve kültürel peyzaj değerlerinin analizleri; bunların üst ölçekten alt ölçeğe kadar sürecin içine dahil edilmesi olumlu bulunmuştur. Özellikle açık kamusal alan hiyerarşisine ilişkin geliştirilmiş olan envanter haritası ve bütünsel bir çerçevede değerlendirilmiş mekan programları, Fayton Meydanı’nın üstlendiği rolün tartışılması açısından başarılı bulunmuştur.

Yaya odaklı meydan ilişkisi tüm diğer ulaşım türleri ile takip edilebilir bir şekilde ilişkilendirilmiş olup, üst ölçek ile kuvvetli bir bağlantı oluşturmaktadır.

“Adalar’da yeni kamusalılıkların mayalandığı yer” tanımından hareketle geliştirilen proje sürecinin ise farklı paydaş grupları ve yönetsel fazlarda değerlendirilmesi ve bunların geniş bir katılım süreci çerçevesinde tanımlanması yine projenin güçlü yönlerinden birini oluşturmaktadır.

Meydandaki kot kararları ve buna ilişkin geliştirilen geometrik tarif olumlu bulunmakla birlikte detaydaki parçalanmışlığın ve bu parçalanmadaki net ayrımların tekrar gözden geçirilmesi önerilmektedir. Meydanın, mekan organizasyonunda cephe ara yüzleri ile arada bırakılan boşluk ve meydanın kendisini belli bir kot seviyesi ile ayırması olumlu bulunmuştur. Bu anlamda meydanın etrafındaki ticari kullanımların kamusal mekandaki olası işgallerini önlemeye yönelik tasarım stratejilerinin yaya geçirgenliğini kaybetmeyecek şekilde geliştirilmesi tavsiye edilmektedir. Özellikle mekan organizasyonun tanımının geliştirilmesinde önemli rol üstlenen malzeme seçimlerine ilişkin de detaylandırılmış net çözümler beklenmektedir. Diğer taraftan adanın kısıtlı su kaynakları düşünülerek bakım, onarım, hijyen, mevsimsel kullanım farklılıkları da göz önüne alınarak, önerilen su ögesinin tekrar gözden geçirilmesi tavsiye edilmektedir.

Meydanın etkin ve canlı kullanımına yönelik sunulan öneriler, proje kapsamında geliştirilmiş olan yönetim süreç ve modeli çerçevesinde tanımlanan “faz” tariflerinin parçası olarak detaylandırılarak ele alınması beklenmektedir.

10 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Yarışmada verilen bilgi ve belgelerin iyi özömsendiği ve bu durumun adaya özgü flora-fauna ilişkilerin dönemselsel kurgusu, ulaşım sistemine dair öneri stratejileri ve kaybolmuş miras öğelerinin öne çıkarılması bağlamında üst ölçekli strateji ve şemalara olumlu yansıdığı değerlendirilmiştir. Bellek haritası çalışması başarılı bulunmuştur.

Meydan etkileşim alanı ölçeğinde yarışma meydanı ile çevredeki diğer meydanlar arasında kurulan bütüncül ilişkiler; yaya sirkülasyonunun desteklenmesi, bitkilendirme stratejileri ile entegrasyonu ve tasarım dili açısından olumlu görölmüştür. Ana stratejide yer alan “bellek haritası” yaklaşımının bu ölçekte bellek rotaları olarak tarifini bulması olumludur.

Fayton Meydanı ve Saat Meydanı arasındaki kurulan ilişki olumlu görülmekle beraber Saat Meydanı'nı  vreyleyen tasarımın yeniden ele alınması önerilmektedir. Meydan içi tasarımının çok katı şekilde ikiye ayrılması ve etkileşimlerinin kısıtlanması eleştirilmiştir. Mevcut sokaklar ve kiliseye geliştirdiğı tavrıla olumlu bulunmuştur. Ancak,  neri meydan saçağı ve yapı  nleri saçakları yaklaşımı yeterli bulunmamıştır. Saçak tasarımının tescilli yapılar ile kurduğı ilişki yeniden ele alınmalıdır.

14 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Üst ölçekte alana bakış ve bu bakış doğrultusunda sunulan analizlerin içeriğı ve sunumu, tarihsel sürecin aktarımı ve ifade dilindeki grafik seviye beğenilmiştir. Yine  st ölçekteki ulaşım     mleri ve mevcut ulaşım ağı ile ilişkisi açısından başarılı bulunan proje, adanın risk yönetimi genelinde geliştirdiğı stratejiler açısından da olumlu bulunmuştur.

Proje, ada genelindeki atık yönetimi ve planlaması, bunun ölçekler arası değerlendirilmesi; organik atıkların tekrar kullanımı ile ilgili belirlediğı prensipler açısından başarılı bir içeriğe sahipken, Ada'nın genel ekosisteminde flora, fauna ve bunun yeşil alan birliktelikleri ile olan ilişkisi bağlamında da kuvvetli stratejiler sunmaktadır. Bunlarla birlikte üst ölçekteki kararların, Fayton Meydanı'na yansıtılması hususunda geliştirilen tasarım stratejilerinde eksiklikler bulunmaktadır.

Proje kapsamında  evre yapılarla ilişkin önerilen işlevler gerçekçi bulunmamakla birlikte var olan yaratıcı ekonomilere yönelik üretimlerin devamlılığının gözetimi açısından sunulan yaklaşım olumludur. Diğer taraftan Meydan'ın etrafındaki olası ticari kullanımların kamusal mekandaki işgallerini  nemeye yönelik tasarım stratejilerinin yaya geçirgenliğini kaybetmeyecek şekilde geliştirilmesi tavsiye edilmektedir.

Meydandaki malzeme seçimlerinde tasarımı tamamlayıcı hassasiyet gözetilmekle birlikte sunulan çeşitlilik fazla bulunmuştur. Sadeleştirilmesi  nerilen malzeme paleti ile birlikte döşeme birleşim noktalarındaki detayların tekrar gözden geçirilmesi tavsiye edilmektedir. Bununla birlikte projede önerilen ve malzeme ile birlikte geliştirilen drenaj sisteminin geçirimli yüzeyler ile ilişkilendirilmesi olumlu bulunup, geliştirilmesi tavsiye edilmiştir.

Tasarımı bütünleyici olarak aydınlatma önerisinin detaylandırılması olumlu bulunmakla birlikte önerilen aydınlatma konseptinin kamusal mekan kullanımını zorlayıcı niteliğı, ışık kirliliğı endişesi ve ekonomik uygulanabilirliğı açısından sunulan yaklaşımın daha sakin bir üslupla yeniden ele alınması önerilmektedir.

Meydanın tamamlayıcısı olarak kent mobilyalarındaki çeşitliliğin de yine tasarım yaklaşımının b t nselliğinde değerlendirilerek, ilgili kararların sakin bir üslupla geliştirilmesi tavsiye edilmektedir.

15 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Üst ölçekte projenin çıkış noktası ve bununla bağlantılı olarak geliştirilen analizler ile yaklaşımlar olumlu ve uygulanabilir bulunmuştur. Ada genelinde yeni kamusal mekan arayışları ve bunları bütünleştirme çabası; paydaş katılımı ile yönetim modellerini kurgulaması; tasarımın bir parçası olarak sunulan interaktif     mler doğrultusunda güncel hayatın içinde erişilebilirliğı çoğaltması olumlu bulunmuştur.

Kapsamlı Ada analizleri içinde üretim konularını da tartışıyor olması ve bunu yeni kamusallık imkanlarına dair arayışların içine taşıyor olması projenin g     tarafını oluştururken, özellikle farklı rotalar üzerinden yeni sosyal merkezler planlayarak, ziyaretçi yoğunluğunu tek bir noktada toplanmasının önüne geçilmesine yönelik yaklaşım olumlu bulunmuştur.

Fayton Meydanı'nın içinde yer aldığı açık alan sistemi bütününde, ilişkili tüm diğer kamusal boşlukların program içeriğinin, Adalı paydaşlara dair değerlendirme ile ilişkilendirilerek yaptığı paylaşımdaki hassasiyet olumlu bulunmuştur. Özellikle projenin, esnek kullanıma dair sunduğı olasılıklar ve "yayılma  ayır ", "sosyal/kültürel arka bahçe" gibi tanımlamalar, mekanın yeni kimliğı ile kurmaya çalıştığı

analojiler açısından başarılıdır. Bununla birlikte üst ölçekte Ada tahayyülü, yarışma alanına özellikle Saat Meydanı ile ilişkilendirilmesi bağlamında tam olarak yansıtılamamıştır.

Projenin, meydana kotla birlikte geliştirdiği mekan çözümleri, alt kotta sunulan anı galeri ile oluşturulan zenginlik ve pasaj kalitesi beğenilirken; meydanın çeperdeki binalarla ilişkisinde kota dayalı oluşturulan özerk mekansallığının meydan genelinde değerlendirilmesi tavsiye edilmektedir.

Meydanın sosyal bellek ile kurduğu ilişkiye referansla nal ile önerilen dökme döşeme malzemesi, mekânsal yönlendirmeler, donatı elemanları, aydınlatma ve su yönetimine dair fikirler olumlu bulunurken, detaylardaki eksikliklerin giderilerek, önerilerin uygulamaya dönük çalışılması tavsiye edilmektedir.

18 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

“Boşluk” kavramının hem üst ölçekte hem etkileşim alanında hem de meydana istikrarlı anlatımı olumlu bulunmuştur. Üst ölçek kararlarında eksik bulunan ulaşım, yeşil strateji ve suyun yönetimi çalışmalarının tamamlanması beklenmektedir. Öneri rotaların sadece mimari odaklı olmaktan çıkarılarak adanın tüm değerlerini kapsayacak şekilde detaylandırılması beklenmektedir. Büyükkada için oluşturulmuş gramer çalışması değerli bulunmuştur.

Boşluk kavramının uzantısı bir meydan tasarımı geliştirilmesi gerekmektedir. 1/1000 plan, gerekli çizim standartlarını karşılamamaktadır. Bu ölçeğin ihtiyaç duyduğu tekniği ve içeriği sunan bir planın yeniden üretilmesi, oluşturulmaya çalışan monokrom dilin geliştirilmesi ve plan çizimlerinin daha okunaklı hale getirilmesi beklenmektedir.

Meydanı çevreleyen mevcut yapıların daha detaylı incelenmesi, boşluğun tasarımının bu bilgiyle ilişkilendirilerek geliştirilmesi, zemin bölüntülenmesinin saat meydanı, mevcut sokaklar ve yerleşim dokusu ile yeniden düzenlenmesi beklenmektedir. “Boşluk” fikrinin “olduğu gibi bırakmak”tan öteye taşınması önerilmektedir.

19 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Sunum dili ile başarılı bir grafik anlatıma sahip olan projenin meydan ölçeğinde almış olduğu özgün tasarım kararları olumlu bulunmuştur.

Yeterince olgunlaştırılmamış üst ölçekteki kararlar, kuvvetli bir şekilde de tasarıma aktarılmamıştır. Bununla birlikte sunulan çayır fikri ve sert zeminden tamamen kopuk bir açık alan önerisi son derece taze ve yenilikçi bulunmuştur. Zeminin doğal yapısı üzerinde, ondan kopuk olarak tasarlanan platformlar sert-yumuşak zemin ilişkisi açısından meydana farklılaşan bir bakış getirmektedir. Öte taraftan öneri çayır fikri ile görsellerde sunulan karşılığı çelişkili bulunup, ikinci aşamada tekrar gözden geçirilmesi tavsiye edilmektedir. Plantasyon karakterinin ise çayır kullanımına uygun bir üslupla ele alınması, dört mevsim farklılık sunan, bakım istemeyen, bitki karakterlerinin seçilmesi önerilmektedir.

Üçüncü boyutta çok işlevli olarak sunulan mobil kutu üniteler, sergi elemanları ve kent mobilyaları, yorucu bir çeşitlilik ve kontrolsüz bir kullanım riski taşımaktadır. Bu anlamda tasarımcının ikinci aşamada söz konusu donatı elemanlarını daha kontrollü ve dengeli bir üslupla ele alması, meydanın tanımsız bir panayır yerine dönüştürülerek çayırın getirdiği sakinliğin riske atılmaması önerilmektedir.

Yine meydan tasarımının tamamlayıcısı olan aydınlatma çalışmalarının, detaylı bir içerikte tanımlanarak, öneri kent mobilyaları ile bütünlüğü gözetilerek yeniden değerlendirilmesi beklenmektedir.

20 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Projenin  zg n anlatım dili başarılı, üst ölçekli sistem ve ilişkilerde yer alan yaklaşım, bulgu ve okumalar olumlu bulunmuştur. Yeşil altyapı tespitleri, kentsel ve doğal ekosistem  nerileri, tasarımın odağındaki “ada deneyim rotaları” yaklaşımını kuvvetlendirmiştir.

Genel kurgunun tasarım kararlarına aktarımı oldukça başarılı bulunmuştur. Katılımcı sürecin projeye dahil edilerek kullanıcılar tarafından yeniden üretilen ve şekillendirilebilen açık sistemlerin önerilmesi projeye özgün bir değer katmaktadır. Meydan etkileşim alanına yönelik 1/1000 ölçekli vaziyet planını destekleyen şemaların ve üst ölçekli yaklaşımların ilgili plana daha detaylı olarak işlenmesi beklenmektedir.

Meydanın değişken kullanımlara imkan veren bir altlık mekan olarak kurgulanması olumlu bulunmuştur. Buna rağmen, meydanda kot c z mleri için önerilen basamakların yeniden ele alınması önerilmektedir. Etkinlik dönemleri haricinde meydanın sabit tasarımına dair önerinin geliştirilmesi beklenmektedir.

Direkler arası yaratılan geometrik meydan biçimi,  vre yapılar ve meydan arasındaki geçirgenlikte yeterli sınırlayıcılığı taşımamaktadır.

Mülkiyet dokusu göz ardı edilerek önerilen işlevlerin temenni olarak kalacağı d ş n lm ş ve bu bağlamda meydan dönüşürken olası işgallerden meydanı koruyacak şekilde öneriler geliştirilerek yeniden ele alınması önerilmiştir.

Meydanda düşünülen etkinliklerin yönetimi ve tasarımına yönelik bir yöntem  nerisi beklenmektedir. Bu bağlamda organizasyon şeması eksik bulunmuştur.

22 SIRA NUMARALI PROJE İÇİN JÜRİ TAVSİYESİ

Projenin dengeli ve sakin tasarım dili beğenilmiş; üst ölçekten, sürec analizi, ada genelindeki ulaşım, yeşil alan ve kullanımlara yönelik okumalar ile birlikte proje alanına ilişkin analizler olumlu bulunmuştur. Ancak söz konusu analizler mekana güçlü bir şekilde yansıtılamamıştır.

Meydanla ilgili bütüncül yapı içinde Saat Kulesi Meydanı ile olan ilişki ve  vre yollarla geliştirilen bağlantı olumlu bulunurken, meydan içinde tanımlanan parçalı yapının yeniden ele alınması önerilmektedir. Diğer taraftan proje etkileşim alanı içerisindeki Emniyet Meydanı ile Rıhtım Meydanı arasında önerilen bağlantı olumlu bulunmakla birlikte önerinin geliştirildiği parselin özel mülkiyet ve tescilli yapı parseli olması tasarımı gerçekçilikten uzaklaştırmaktadır.

Benzer şekilde faytonun, meydan hafızasının bir parçası olarak kullanılmasındaki hassasiyet olumlu bulunmakla beraber, hafızanın temsil biçimi olumsuz değerlendirilmiştir.

Yarışma konusu kamusal açık mekanın altında geliştirilen kapalı alan önerisinin tarihsel süreçteki kullanımlar ve  vresinde yer alan kırılğan tarihi eserlerin, uygulanacak inşaat tekniklerine bağlı olarak göreceği zarar düşünülerek yeniden değerlendirilmesi önerilmektedir.

Meydanı  vreleyen yapı  n  sirkülasyonlarının meydana koparılması, kot ilişkileri bağlamında geliştirilen yaya hareket akışına yönelik kararlar başarılı bulunmuştur. Öte yandan suyun hareketine yönelik yaklaşımın, sunulan görsellerdeki temiz ve hijyenik yapıya uymadığı, niyetin sonuç ile bağdaşmadığı düşünülmüştür.

Meydan  l eğinde sunulan ağaç  nerileri doğrultusunda seçilen çeşitler uygun bulunmayıp, gözden geçirilmesi önerilmektedir. Ağaç altı çalı ve çok yıllık öneriler, bunların su toplama prensipleri ile olan ilişkileri olumlu bulunmuş ama sisteme tekrar kazanımlarının yeniden değerlendirilmesi beklenmektedir.

Aydınlatma konsepti olarak sunulan ışık senaryosu ve bu senaryonun Meydan ve Saat Kulesi ile kurduğu ilişki, ışık rengi ve dağılımı açısından olumlu bulunurken, aydınlatma detayları bağlamında tasarımın geliştirilmesi  onerilmektedir.

Jüri 2. gün çalışmasını saat 19.00’da tamamlamıştır.